

VIEŅYBĖ

LITHUANIAN DAILY

Linksmos vasaros laikas baigiasi ir prasidės veiklos darbymetis. Jau laikas pagalvoti apie sezono tautines pramogas.

visuomeninės
ens ir žiemos

LII. METAI. 216 (507) N. Telephone: EVergreen 7-7840

BROOKLYN, N. Y. PIRMADIENIS, 1938 M. RUGSEJO-SEPTEMBER 19 D.

KAINA 3 CENTAI

ŠIANDIEN

Pragaro šokis
Klaipėdiškiai gavo įsakymą
Ar prigaus lenkų opozicijai?
Sovietijos piliečiams "čap-su"

VYT. SIRVYDASS

Europoje tvinksta nerimas ir renkasi karo debesys. Posūkis po posūkio, vyksta kažkokis pragariškas šokis, arba "linų mūka", kurios tikslas—pakirpti sparnus po karo gimusiai Čekoslovakų respublikai. Ją pažabojus, kaip jau rašiau, Vokietijai atdaras kelias į Europos Rytus ir Pietryčius.

Sąkoma, tas kelias turįs pasibaigti Sovietijos Ukrainoje. Hitleris šaukė garsius žodžius savo partijos kongrese Niurenberge lyg norėdamas sukurstyti sudetų vokiečius. Šie kurti nepasiliko: dar nespėjo išsakyti Hitlerio balsas ataušti, sudetų naciai jau puldinėja Čekoslovakų respublikos įstaigas, policiją, kėlė svastikos ženklus.

Čekai, aišku, buvo priversti paskelbti karo stovio įstatymą, kuriuo einant, kiekvienas su ginklu rastas valstybės priešas, turi būti į dvi valandas po teismo nuosprendžio pakartas.

Sudetų vadai pasiuntė Pragon ultimatumą ir reikalavo į šešias valandas atsaukti karo stovį ir ištraukti iš Sudetijos čekų policiją. Vėl aišku, čekų vyriausybė šito paklausyti negalėjo. Kitas šokio posūkis priklauso vokiečiams.

Taip, posūkis po posūkio, žingsnis po žingsnio, ar priešoks Europa prie naujo karo?

Tuo tarpu, šokio atgarsiai jau pasigirdo ir Kaune. Zinia New York Times dienraščiui iš Kauno pasakoja, kad lietuviai spėja, vokiečiai pakelsią panašų klausimą Klaipėdos krašte, jei tik jiems pavyksia Sudetijoj.

Kaip žinoma, paskutiniame Klaipėdos krašto seimelio posėdyje, "einheitlišto" (vokiečių ir prieš Kauną nusiteikusių lietuvių sąjungos) vadas, Binau, pareiškė:

"Mes reikalaujame atsaukti ypatingo saugumo įstatymą Klaipėdos krašte ir atitraukti lietuvių saugumo policiją, kad laisvi žmonės galėtų laisvais balsavimais pareikšti savo valią Klaipėdos seimeliui".

Šis pareiškimas, aišku, buvo padarytas tikslu įtakoti būsiančius rinkimus į Klaipėdos seimelį. Saugumo įstatymas ir saugumo policija nekludė seimeliui ir klaipėdiškams savo valią šeiminkauti per tris metus nuo pereinamųjų rinkimų. Aišku, nekludys nei dabar.

Bet Lietuvos vyriausybė, matyti, nenori net mažiausios priežasties priekabams duoti, nes žada saugumo įstatymą pa keisti. Kas dėl policijos—ji čia turi teisę būti, kaip čekoslovakų policija turi teisę būti Sudetijoj.

Kai kurie lietuviai sako, kad klaipėdiškių nacių delegacija, kuri dalyvavo Niurenbergo seime, gavusi iš Hitlerio įsakymų, kokių pažiūrų ir santykių su Lietuvos vyriausybe laikytis. Lietuviams bus įdomu šituos įsakymus žinoti.

Valstiečių sąjūdis Lenkijoje, matyti, jau diktatūrinę pulkininkų vyriausybę paveikė. Seimas, kurį 1935 metais tik 20-ta Lenkijos piliečių dalis rinko, dabar prezidento Moscickio palėistas ir bus paskelbta nauji rinkimai (gruodžio mėn.).

Rinkimai, tiesa, vyks tuo pačiu, 1935 metų, įstatymu, bet vyriausybės galybos lenkams pasakoja kad busia parinkti didesnio liberalumo kandidatai, kurie, susirinkę, vėliau "pataisys" ir patį rinkimų įstatymą. Lenkų opozicija pereinus rinkim

ČEKAI RUOŠIASI KARIAUTI

SUDETAI TUKSTANČIAIS BĖGA IŠ ČEKOSLOVAKIJOS

BERLYNAS. — Oficialios žinių agentūros praneša, kad šeštadienio naktį dvidešimts tūkstančiai sudetų vokiečių perėjo Vokietijos Čekoslovakijos sieną, bėgdami nuo "čekų persekiojimo".

Iš Dresdeno pranešama, kad jų oficiali žinių agentūra šiuo momentu tik ir tesirūpina sudetų pabėgėliais ir pradanti suprasti, kodėl sudetai vokiečiai ištais būriais, palikę savo turta bėga Vokietijon. Kiek vienas traukinys atvažiuojantis iš Čekoslovakijos yra perpildytas bėgančiaisiais. Daugelis Dresdeno miesto gyventojų priima sudetų pabėgėlius pas save į namus, vadindami juos tremtiniais.

VAŽIUOJA PASIMATYTI SU CHAMBERLAINU

PARYŽIUS. — Iš Paryžiaus pranešama, kad Prancūzijos ministeris pirmininkas Daladier ir užsienių reikalų ministeris Bonnetas važiuos į Londoną pasimatyti su Anglijos ministru pirmininku Chamberlainu, pirm nei jis grįš atgal Vokietijon vėl tartis su Hitleriu. Vokietija mano, kad Prancūzija jau atvėso nuo to karščio, koku ji pirmiausia ėmėsi ginti Čekoslovakiją. Nors Vokietija taip mano, bet Prancūzija dar vis toliau tęsia fortifikacijų stiprinimo darbus visuose savo pasieniuose.

Amerikonai raginami namo

WASHINGTON, D. C. — Šiuo metu Europoje vieši apie 100.000 Jungt. A. Valst. piliečių. Vakar pasikalbėjime su spaudos atstovais valstybės sekretorius Cordell Hull pareiškė, kad jis tik iš spaudos težiņas, kad neva Amerikos konsulai ragina savo piliečius grįžti Amerikon, betgi pranešimai iš Europos patvirtina gaudus.

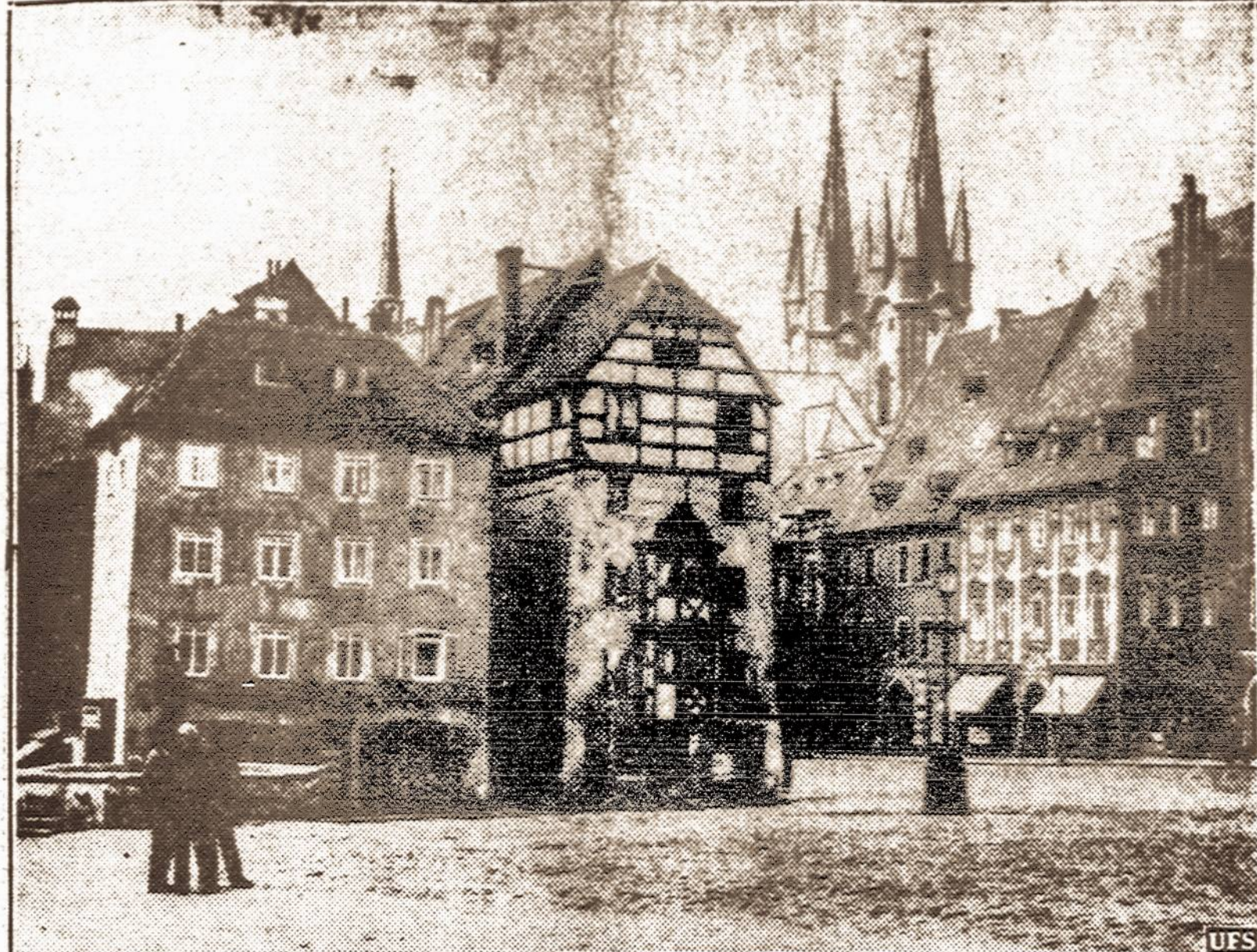
Iš Londono pranešama, kad Amerikon grįžta laivai yra perpildyti keleiviais, ypač, kad daugelis mėgina persikelti į anglų laivus, vieton seniau padarytų rezervacijų vokiečių laivuose.

mus boikotavo. Pažiūrėsime, ar boikotuos ir šituos.

Hitlerio kalba Niurenberge radijas nešiojo po visą pasaulį, tik nenunešė į Sovietiją. Ten, kažkas "pagedo" ir radijo balsą trūkdė. Matyti, Sovietijos piliečių galvomis ir protu Stalinas dar nepasitiki. Vienas Montrealo laikraštis ta proga ir dainuoja:

Čekas klausėsi ir šautuvą suspaudė,
Anglas klausėsi, ir cukrų arbatoje gaudė,
Prancūzas šaltai daugiau kareivių pastatė,
Italas sušuko "bravo" ir galvą pakratė.

Amerikietis prie radijo nusisypsojo;
Koks Hitleris rėksnys—sau pagalvojo;
Sovietija pasielgė bene geriau visų—
Iš Hitlerio kalbos padarė "čap-su"!

Ultimatumas. — Šiame Eger mieste, Čekoslovakijoje, "gimė" ultimatumas, kurį įteikė Čekoslovakijos vyriausybei Henleinistai, reikalaudami, kad šešių valandų laikotarpyje būtų panaikintas karo stovis. Bet vyriausybė jį ultimatumo neįpildė.

JAUNAS LIETUVIS DRAMBLIO APETITU

NEWARKAS. — Pranas Makavickas, 20 metų jaunuolis, kuris yra šešių pėdų šešių colių aukščio, sverias 272 svarus ir nešiojas 14 numerio batus, yra sulaukęs ir laikomas Newarko policijos nuovadoje už per didelį valgyimą—apetitą. Policija suėmė jį bevalgančių pusryčių. Savo pusryčiams jis buvo užsisakęs šešis didelius kumpio senvičius, obuolių pajų, didelę lėkštę virtų slyvų ir pusantro kvortos kavos, kurion jis susidėjo devynis didelius šaukštus kavos.

"Kaip jautiesi, Pranei?" paklausė jo detektyvas policijos stotyje.

"Jaučiuosi silpnas" atsakė didysis lietuvis. "Jaučiu silpnumą per kelius".

"Tikiuosi, kad jautiesi lygtavo pilvas būtų pilnas akmenų?" vėl paklausė jo detektyvas.

"Ne, aš tik pavalgiau gerus pusryčius ir tikiuosi, kad da laikysiu iki pietų" sumurmėjo, tarsi nedavalgęs.

Jaunasis Makavickas prieš kiek laiko paliko savo tėvų namus, kurie turi valgomų

daiktų krautuvę Lindene, N. J. Lindeno policijos viršininkas papasakojo, kad Prano tėvai negalėjo jo išmaitinti. Savo laiku jis dirbo tėvo krautuvėje, bet jis daugiau suvalgydavo nei parudodavo. Todėl jis paliko tėvus ir buvo išėjęs į pasaulį laimės bandyti, tik gaila, kad jo laimės ieškojimas labai laimingai baigėsi.

Naujo Derliaus Būsią 32 Milijonai Centnerių

KAUNAS. — Pradėjus kultūrių metų derliaus javus, jau pradeda aiškėti ir galimi bendrieji gausimų grūdų kiekiai. Atrodo, kad visų kultūrų derliai, išskyrus tik kai kurias vietas, Lietuvoje šiemet numatomi didesni ir geresnės kokybės, negu pernai. Rugių derliai numatomi 5% didesni, kviečių net 40%, miežių 19%, avižių—22%, žirnių javų 32% ir sėmenų—6% didesnis derlius, negu praėjusiais metais. Lietuvos Banko korespondentų iš įvairių Lietuvos vietų pranešimai rodo, kad naujojo derliaus šiemet tikimasi gauti iki 32 milijonų centnerių.

Tėvynės gynėjai. — Du jauni Čekoslovakijos kariuomenės kareiviai pilnoje aprangoje, kurie šiomis dienomis išžygiavo iš Prahos į Čekoslovakijos - Vokietijos pasienį, kad ištikus reikalui galėtų stoti tėvynės gynėjų eilėn ginti gaimtąjį kraštą.

ROOSEVELTO RĖMĖJAI PRAKIŠA

Georgijoj ir Connecticut valstybėse prezidento Rooseveltto rėmėjai prakišo nominacijas.

Rugs. 14 d. nominacijose senatorius Walter F. George, išbuvus senatė 16 metų, pagal nepilnus apskaičiavimus, vadovauja lenktynėms, eks-gubernatorius Eugene Talmadge atsidūrė antroje vietoje, gi Rooseveltto remiamas Lawrence S. Camp seka trečioje vietoje. Neseniai Rooseveltas viešai ragino balsuotojus išrinkti į J. Valst. Senatą dabartin. federalų prokurorą Camp, ir smerkė senatorių George kaip užkietėjusį konservatorių.

Connecticut demokratų seime Eastern Point, Groton, Conn. Rooseveltas rugs. 14 d. susilaukė didelių ovacijų, betgi jo priešas Augustine Lonergan buvo naujai nominuotas kandidatuoti į J. Valst. Senatą.

CHAMBERLAINAS GRĮŽO ANGLIJON

LONDONAS. — Kada Anglijos premieras Chamberlainas, jo grįžimo proga iš Vokietijos, buvo sveikinamas kaip vienintelis taikos palaikytojas visoje Europoje, tuo momentu Lordas Runcimanas atvežė laiską iš Čekoslovakijos prezidento Bennešo, kuriame jis sako, kad kiekvienas, nors ir mažiausias pasikėsinimas prijungti dalį jų teritorijos prie Vokietijos bus atsakytas jėga.

Kokius nutarimus premieras Chamberlainas padarė su kancleriu Hitleriu iki šiol dar žinoti nėra. Tik spėjama, kad kada pasikalbėjimas, jei tik jis bus paskelbtas spaudoje, sukelis daug triukšmo.

Sukilėliai vėl bombardavo Barceloną

BARCELONA. — Lojalistai praneša, kad sukilėliai vėl devyniais lėktuvais bombardavo Barceloną, nunesdami šešiasdešimts bombų į žuvų turgų. Bombardavimo metu dvidešimt trys buvo užmušta ir šešiasdešimt žmonių sužeista. Sukilėliai bombomis apmesdami miestą, dabartiniu metu, veik visuomet pasirenka tokias vietas, kur yra daugiausiai žmonių, kad tik pridarius žalos.

MOBILIZACIJA ČEKOSLOVAKIJOJ PILNAI BAIGTA

ČEKOSLOVAKAI VOKIEČIAMS NEPASIDUOS

PRAHA. — Tarpautinė situacija yra tokia kritiška, kad Prahoje, valdžios rateliuose, jau daugiau nekalbama apie taikų būdą baigimą ginčo su sudetų vokiečiais, bet kiekvienas tik laukia, kada Vokietijos kariuomenė peržengs Čekoslovakijos sieną ir pradės karą, kuris galįs prasidėti kiekvienu momentu, vėliausiai, kaip jie sako, kitos savaitės gale.

Čekoslovakijos vyriausybė nieko nelaukdama nutarė visiškai panaikinti sudetų vokiečių partiją ir nacių partijos dalis, kurios šiuo metu tik pridaro visokių bėdų.

Prahoje pesimistiškoms akimis žiūri į Chamberlaino Hitlerio pasimatymą ir jų pasikalbėjimą Bavarijos kalnuose, kiti pilni optimizmo laukia gerų patarimų iš Londono. Čekoslovakijos vyriausybė nežino, ar Anglijos vyriausybė klausydama Chamberlaino pranešimo apie pasikalbėjimą su Vokietijos kancleriu Adolfu Hitleriu, diskusuos jų reikalus ar ne. Iki šiol jį jokių žinių šiuo reikalu nėra gaus.

Bet vienas tikima, kad Anglijos premieras kalbėdamasis su Hitleriu nutarė suruošti kokį nors plebiscitą, kuriuo sudetų vokiečiai pasisakytų ar jie nori būti prijungti prie Vokietijos ar ne, bet kiti kalba, kad kancleris pasakės, kad apie plebiscitą šiuo momentu visai nėra reikalo kalbėti.

Po Konrado Henleino problemacijos, kurią jis paskelbė prieš porą dienų, visiškai panaikino bet kokią mintį apie galimumą paskelbti plebiscitą, nes sudetų vokiečių nacių partijos lyderis toje savo problemacijoje pasakės, kad Vokietijos kariuomenė ateis ir užims

Toliau kalbėdamas jis pasakė: "Mes davėme vieną pasiūlymą ir mes jo laikomės. Mes jrodysime pasauliui, kad mes galime vieni visus savo vargus, ant savo pečių išlaikyti, duodami laisvę visoms tautos savo valstybėje. Gyventojai gali turėti pilną pasitikėjimą vyriausybeje ir kariuomenėje."

Tuo pačiu momentu jie praneša, kad Čekoslovakija gins kiekvieną pedą savo teritorijos ir neleis jos užimti. Kariuomenės mobilizacija jau yra pilnai baigta ir visos jos dalys pasiruošė stovi laukdamas įsakymo.

CHAMBERLAINO ŽMONA MELDESI

LONDONAS. — Anglijos ministru pirmininkui Chamberlainui Vokietijoj konferuojant su kancleriu Adolfu Hitleriu, jo žmona Annie Chamberlainienė, nuėjus į bažnyčią meldėsi, kad jam pasisektų ir jo kelionė neuenuitų veltui. Chamberlainienė kartu su tūkstančiais kitų maldininkų, kurie dažnai vakarais susirenka prie nežinomo kareivio kapo, kuris yra simboliu milijonų nežinomų žuvusių kareivių, kuriuos tuo metu jos vyras Neville, savo konferencijoje su Hitleriu stengėsi apsaugoti, kad vėl nereikėtų statyti naujojo karo nežinomo kareivio paminklą.

Ji nežiūrėdama į tai, kad tuo metu tūkstančiai kitų moterų po parkus vaikščiojo, ji stėjo eilėn su tūkstančiais didžiojo karo invalidų, kurie tuo laiku meldėsi, kad nekiltų naujas karas,—ji stėjo kartu su kitais ir meldėsi vyro žygio sekmingumui ir taikai.

Lietuviška Iškaba Badė Akis

VILNIUS. — Jau buvo rašyta, kad "Europos" viešbutis šalia lenkiškos iškabos buvo padaręs ir lietuvišką iškabą. Ši iškaba neilgai kabėjo ir šiomis dienomis nežinomi piktadarijai ją sudaužė.

Dixie Davis kaltinamas užmušimu

TROY. — Dixie Davis, vienas iš garsiausių New Yorko valstybės gynėjų Dewey lūdininkų James J. Hines byloje, Troy miesto prisiekusių teisėjų yra kaltinamas Martiņo užmušimu, 1935 metais kovos mėnesio 3 dieną, nors Hines byloje jis pasakė, kad Dutch Schultz jį užmušė.

TILŽES KRASTE NAIKINAMI IR LIETUVISKI UPIŲ VARDAI

KLAIPĖDA. — Tilžės laikraščiu pranešimu, valdžios įstaigų paskelbti paliepimai, kuriais Tilžės—Ragainės krašte visa eilė upių ir upelių gavo naujus vardus. Iš pateikto sąrašo matyti, kad visi vardai anksčiau būvę lietuviški dabar jie gauna naujus, grynai vokiečius, pavyzdžiui: Almonis pakeistas į "Moorbach," Budupis į "Auerbach," Kalvelių Dirvonupiu nusausinimo bendrovė į "Torffelde—Ackerbacher" nusausinimo bendrovė, Malungrabis į "Ordensgrab," Šilupė į "Fichtenfließ." Ties Tilžė į Nemuną įtekas upelis Tilselė pakeista į "Tilsit". Pakiestu vardu sąrašą paduodamas Tilžės dienraštis pažymi, esą upėms, upeliams ir ežerams duoti "vokiški ir natūralūs" jų vardai.

VIE NYB Ė

LITHUANIAN DAILY UNITY
 Oldest Lithuanian Newspaper
 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
 Telephone: EVergreen 7-7840

Published daily except Sundays
 and Holidays by

Lithuanian Press Corp., Inc.

Entered as Second Class Matter October
 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn,
 N. Y. Under the Act of March 3, 1879

Advertising rates on application

PRENUMERATA
 Brooklyn ir užsieniuose:

Metams	\$7.00
Pusės metų	\$3.75
Triems mėnesiams	\$2.00
Vienam mėn.	\$0.90

Jungtinėse Valstybėse ir Kanadoje:

Metams	\$5.00
Pusės metų	\$2.75
Triems mėnesiams	\$1.65
Vienam mėnesiui	\$0.75

Visais reikalais adresuokite:
 Lithuanian Press Corporation
 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

A. S. Trečiokas — Prezidentas.
 J. Smitrus — Vėdjas.
 S. E. Vitaitis — Redaktorius

HITLERIS DIKTUOJA PASAULIUI

Taika ar karas? Šis klausimas dar tebestovi prieš visą pasaulį nežūrint to, kad Anglijos ministeris pirmininkas Neville Chamberlain skubotai apsilankė pas Vokietijos diktatorių Hitlerį asmeniškai pasitarimui. Kokis rimtas karo pavojus Europai grūmoja, galima suprasti iš to, kad didingos Anglijos ministeris pirmininkas ėmėsi tokio nepaprasto ir moderniai diplomatai nežinomo žygio.

Vėliausias žinios, tačiau, skelbia, kad Hitleris pasirodęs nesukalbami užsipyriū savo užmačios. Esą Hitleris Chamberlainui grietai pasakę, kad vokiečiai apgyventas sudėtų kraikas turi būti gražintas Vokietijai nevlauja sekancio spaliu mėn. 1 dienos. Kitai Vokietija bus priversta imtis jai galimų priemoniu šio tikslu pasiekti.

Jei šios žinios teisingos, tai vadinas Hitleris padiktavo savo sąlygas Anglijos premieriui ir pastarasis nieko nelaimėjo savo nepaprastu žygiu pa Hitlerį. Ką Chamberlainas pasakė Hitleriui, aiškiu žiniu nėra. Greičiausiai Anglijos ministeris pirmininkas jokių reikalavimų Hitleriui nestatė ir net nedrįso pagrūmoti Čekoslovakijos užstojimu. Sakoma, Chamberlainas tik pažadėjo Hitlerio reikalavimus perstatyti savo ir Prancūzijos vyriausybes.

Pagaliau Londono žinios skelbia, kad Anglija su Prancūzija yra linkusios patenkinti Hitlerio reikalavimus, nes nenorinčios šiuo momentu panardyti Europą į pražūtingą karą. Tuo tikslu atvykę į Angliją Prancūzijos premieras Daladier ir užsienių reikalų ministeris Bonnet tartis su Chamberlainu ir jo vyriausybė Hitlerio padikuotų sąlygų išsprendimui. Tikrinama, kad Hitlerio reikalavimai bus priimti Čekoslovakijai Sudetijos netekimo kaina.

Taigi išrodo, kad Hitleris be karo pasieks savo užmačias, nes vargu galima tikėtis, kad viena Čekoslovakija išdrįstų stoti į kovą su Vokietija. Žinoma, nieks karo nenori ir pasaulis lengviau atsikvėps, kuomet šis Europos krizis praeis. Bet ar ilgam?

Kuomet Hitleris pasilieka tokio galiūno rolėje, kad gali diktuoti net Anglijai ir Prancūzijai savo sąlygas, tai ar galima tikėtis bet kokių nby jo imperialistiniam apetitui atetyje? Anksčiau ar vėliau demokratines valstybes turės nusukti Hitlerio imperializmui sprandą, jei nenorės vergauti jo užmačioms. Juo labiau Vokietijos militarizmas sustiprės, juo bus sunkiau Hitlerio imperialistines ambicijas apkapoti.

SPAUDOS APŽVALGA

Kairiųjū Susivienijimas

Laisvė skelbia šiuos LDS seimo priimtus tarimus: 1) įkurti seneliams prieglaudą; 2) įkurti stipendijų fondą mokslui einančiam jaunumenei; 3) centro valdyba rinkti referendumo kelii; 4) priėmė rezoliucija, kurioje pareikšta pasiryžimas ginti Lietuvos nepriklausomybę

Laikraščias pažymi jaunuolių skyriaus du tūkstančių narių, atstovai turėję tris posėdžius, anglų kalba, atsikraii. Penktas organizacijos seimas įvyksias Brooklyne ir vadai nori, kad nariai susivienijima iki tam laikui išauklėtų j 10,000 narių.

Seniau ir Dabar

Pasiskaičius rinkinį atsišaukimų, kuriuos Lietuvos socialdemokratų partija leido 1902-1906 metais, žmogus pamatai juose stiprių, teisingų minčių, gražių ir jausingų išsireiškimų. Lietuviai tuos atsišaukimus skaitė ir brangino, nes čia buvo svarstoma gyvas tautos klausimas—kova prieš caro valdyžią.

Visai ką kitą tenka pasakyti apie Lietuvos komunistų partijos atsišaukimus, kurių vienas įdėtas Laisvėje. Kvepia kažkuo dirbtinu, nuo visų Lietuvos gyvenimo įvykiu atitrauktu ir Maskvon palinkusiu kvapu. Pavyzdžiui, sakoma: "Kovo mėnesyje Lenkijos ir Vokietijos fašistai norėjo Lietuvą paversti savo kolonija. Nuo to jas sulaukė tik griežtas Sovietijos užstojimas." Viena, lietuviai žino, kad Sovietija kaip tik nieko nedarė! Antra, jei Sovietija tokia galinga, kad

jos "užstojimo" lenkai ir vokiečiai pajūjo kovo mėnesį, tai, turbūt, pajūjos ir liepos, ir gruodžio, ir visais kitais mėnesiais, ateityje? Reiskia, lietuviams nėra ko bijoti?

Kitoje vietoje atsišaukimas kaltina Lietuvą, kad Klaipėdos krašte "laiko hitlerinė policija." Atsišaukimo rašytojai, turbūt, nežino, kad Klaipėdos kraštas tvarkosi statutu, kurį patikrinio Anglija, Prancūzija, Italija ir Japonija. Vietinė policija yra vietinės autonominės valdžios žinioje. Jei tos policijos nuotaika esti keistoka (kaip pasirodė Kontauto nušovimo metu), tai kalta neLietuvos vyriausybė, kurios rankas statutas saisto, bet Klaipėdos krašto piliečiai, kurie tokia autonomine valdyžią išsirinko. Ar atsišaukimo rašytojai nori, kad Lietuva, šiuo dienų tarptautinės politikos sąlygos statuta sudraskytų ir veiktu kaip nori? Kur tada Lietuva atsidurtų?

Tokių politinių nesamonių komunistu atsišaukimas pilnas. Bet Laisvės skaiytojams, turbūt, geras, nes jos redaktoriai savo skaiytojus nelavina krintingai protauti. Lietuvių liaudyje komunistų atsišaukimai nesusilauks to atsiliepimo, kurio susilaukdavo senieji socialdemokratų atsišaukimai.

Svetimiems Tiki, Savieims—Ne

Lietuviams įgimtas būdas savam žmogui netikėti. To būdo neatsikrato nei tarptautiški kairieji. Laisvė netiki Lietuvos laikraščiams, kada tie rašo apie Lietuvos pažangą. Gerai bent, kad tiki svetimiems.

Ji cituoja šveicarų Neue Züricher Zeitung, kuri sako "Lietuvos ekonominiai reikalai žymiai pagerėję." Bekono pristatymu Anglijai Lietuva, pavyzdžiui, šiandien užima trečią vietą. Jos valstybinis biudžetas 1938 metais būsias 346 mil. litų sumai, o valstybinių skolų teturima tik 118 mil. litų. Todėl tokia skola negalima laikyti didele.

Laisvė cituoja ir vokiečių Ost Europaeische Volkswirt, kuris pažymi didoka Klaipėdos pramonės augimą. Sako, 1933 metais ten buvę 177 įmonės, o 1938 metais jau esama 183. Darbininkų skaičius nuo 7,667 pašokę iki 10,339.

Sunku Akmenėliui...

Vienu keliu bėgus, sunku staiga pasukti kitu. Todėl kairiųjų Lietuvos Meno sąjungai randa reikalo savo chorams aikštinti:

"Kai kurie chorai klausia, kokia nauda būsianti iš visų chorų dalyvavimo Pasaulinėje Parodoje. Medžiagišnis naudos, suprantama, nebūs, bet moralės—taij. Pasirodymas kitu tautu eilėje su mūsų dainomis, šokiais ir rūbais įrodyd, kad ir mes, lietuviai, esame kultūrinio pasaulio šeimoje."

Gražiai ir tiksliai pasakytą. Bet kairiųjų vadams reikės daug darbo įdėti iki įtikins savo visuomenei gerti iš to sulinio, j kurį nuo 1907 metų vadai spaudė. Visa lietuviška niekinus, dabar sunku viską lietuvišką staiga pamylėti ir gerbti.

Meno sąjungos pirmininku vieton V. Bovino paskirta Pr. Pakalniškis. Bovinas, regis, per karštai nauja "lietuvišką" kryptimi susižavėjo ir kairieji nutarė jam duoti atostogų teatro komisijoje.

Bergždias Jėgų Aikvojimas

Detroito lietuviams komunistams, sakoma, uždėta pareiga sukelti partijai \$200 ir gauti 20 naujų narių. Jei čia būtų kokiais lietuvių tautiniu reikalui, tai mūsų komunistus reiktų paraginti dirbti. Bet sapnams (juk aišku, balsavimais komunistai niekad Amerikos valdžios neisigaus), tai tik bergždžias lietuvių jėgų aikvojimas.

Vytautas Sirvydas

Labdarybės Draugijos Turtas Likviduojamas

VILNIUS. — Paskirtas uždarytosios Vilniaus Lietuvių Labdarybės Draugijos likvidatorius J. Švedas iki šiol Draugijos turtu dar neparadvėnė. Tik dabar pasirodė vietos lenkų spaudoje žiniu, kad miesto valdyba norinti nupirkti Lietuvių Labdarybės Draugijos aikštę, kuri yra prie Objazdovos g. 1. Ši aikštė—turinti 2,200 kv. metr. ir už ją p. Švedas gausias apie 30,000 auksinų.

LIETUVIAI IR ANGLŲ KALBA

Atsidėjęs perskaičiau VIE- NYBES 168 nr. straipsnį "Apie angliška kalbančius lietuvius," kuriame, tarp kitko, rašoma:

"USA, jaunoji karta jau daugiau vartoja anglų, o ne lietuvių kalbą. Reikia skaitytis su galimybė, kad ilgainiai lietuviškasis jaunimas vis toliau nutolį nuo savo tėvų kalbos. Klausimas, ar lietuviai jaunuoliai, nutolę nuo savo kalbos, nedings lietuvių tautai?"

Ištikrųjų, čia yra klausimas vertas rimčiausio visuotino dėmesio. Daug šiuo klausimu kalbama ir Kauno spaudoje. Siūloma imtis įvairiausių būdų bei priemonių gelbėti tautos išsivijimą nuo ištautėjimo: lietuviška bažnyčia, lietuviškos draugijos, mokyklos, laikraščiai, organizuojamos ekskursijos Lietuvos ir t.p. sakoma, yra geros tam tikslu siekti priemonės. Reikia sutikti, kad išvardintos priemonės yra realios ir jos visos, paėmus krūvį, siekia nepriešti, kad lietuviai svetur, bent, neužmirštų lietuviškos tėvų kalbos, nes kalba yra galingas tautiškuo veiksnys, tautos sielos veidrodis.

Šis kitos pusės, lietuvių išsivijos jaunosios kartos nutautėjimas, atseit anglų kalbos vartojimas, yra visai natūralus ir, atrodo, neišvengiamas procesas. Žydai, būdami labai atsparūs visokiam nutautėjimui, taipgi negali išvengti asimiliacijos. Tiek Anglijoje, tiek A. J. Valstybėse, tiek kitur (išsėmose tie žydai jau nebekalba žydiškai. Bet visi tie nutautė žydai ar jie ne žydais jaučiasi? Ar žydu žydu tautai? Ne, žydu tautai jie nežuvo, jie paliko ištikimi žydu tautai. Tas pats gali įvykti ir su lietuviais išsiviais. Tačiau, leisti tokiame procesui rutulotis ir stebėti jį, nepakanka, reikia šis tas padaryti.

Šiuo metu tūkstančiai italu keliami ar keliasi į užkariautą Etiopiją ir ten įsikuria. Kad šie italių išsiviai nežūtų italių tautai, atkurtos romėnu imperijos vyriausybė griežtai uždraudė išsiviams Etiopijoje tuoktis su tenykšėmis moterimis ir atvirkščiai. Čia yra tikrai nepaprasta ir reali prieš nutautėjimą priemonė. Tiesa, Lietuvos respublikos vyriausybė negali lietuviams Amerikoje ar kitur uždrausti santuokas su kitų tautybių moterimis; antra, net ir krikščioniškoji etika neleidžia tokių priemonių imtis.

Vistik, santuoka, šeima, vaidina lemiamą tautybės vaidmenį ir šitas klausimas vertas didžiausio dėmesio. Yra pastebėta, kad kokia kalba kalbės motina, tokia kalba kalbės jos vaikai ir visa šeima. Zinoma, yra iš išimčių. Vadinas, tautybės ir kalbos klausime, šeima daugiau reiskia, kaip mokykla, kaip spauda, propaganda. Šis klausimas yra visai rimtas ir tam tikru mastu visai įgyvendinamas,—kokiomis priemonėmis, čia aš nesimu jų precezuoti. Taigi, reikia visa daryti, kad kuo daugiau lietuvių išsivijų, ypatingai vyrų, tuoktų su lietuvaitėmis iš Lietuvos. Čia daug galėtų padėti lietuvių išsivijų jaunuolių tėvai ir giminaičiai, pastardami, pirdsami jiems savoms giminaičių ir pažįstamų mergaites iš Lietuvos; tokias pažintus palengvintų abipusės ekskursijos ir t.t.

Taipgi reali yra nuo ištautėjimo priemonė ir ekskursijos, o taipgi atostogaujančių vaikų pasikeitimas. Dar svarbu, kad j vadovaujančias Amerikos ir kt. lietuvių kultūrinės steigais (bažnyčias, mokyklas) kaip galima didesnis skaičius žmonių patektų iš pačios Lietuvos: šie atveiviai atneštų daugiau tautiškos dvasios, stiprybės ten gyvenantiems lietuviams. Pagaliau, šiais laikais lemiamos reikšmės turi ir rasinė, mes pasakysime, tautinė propaganda, kuria iškeliamas tautos kilniosios savybės, ambicija ir panašiai.

Taigi, sąjogant tautos dalį nuo išsivijimo, reikalinga imtis ne vienos ar dviejų aukščiau sumintų priemonių bet jų visumos ir veikti visomis prieinamomis priemonėmis. Vieną tokį "grimstantį" lietuvių įsamonins tautiškaai ir išgelbės mokytojas, redaktoriaus, kunigas; kita lietuvišką žmona; kitą apsilankymas Lietuvoje ir t.t.

Veikti per tokias priemones reikia organizuoti ir bendru sutarimu Amerikos ir Lietuvos lietuvių. Toks veikimas, pareikalus ir lėšų, kurių neturėtų gailėtis nei Lietuvos valstybės iždas, nei organizacijos, nei pavieniai asmenys. Tokio veikimo iniciatyvos, be abejo, reikia imtis Lietuvoje ir išstiegti lietuviams svetur tikrai broliška ranka tautos labui.

Dar vienas dalykas. Prieš porą metų Lietuvos vidurinėse mokyklose, kaip pirmąją svetimą kalbą, vyriausybė įvedė francūzių kalbą, sakymtu, kad visi lietuviai šviesuoliai turės diplomatais tapti. Tuo tarpu visą pasaulį dominuoja anglai, jų kalbos mokėjimas pramonėje ir prekyboje, t.y. tikra žodžio prasme kasdieniniame gyvenime darosi būtinas; mūsų ekonominis bei ūkinis santykiavimas su britų imperija vis plečiasi. Latvija gi, šiemet, įsivedė net ir savo pradžios mokyklose anglų kalbą. Kaip galima, kad ir čia ta jaunos be praeities tautos vyriausybės politika pralenkė mus...

Dar nėra vėlu, bet būtina netiktai Amerikos lietuviams, bet ir kauniečiams mokyti anglių kalbos.

Krokauskis.

GYVENIMO RUAŽAI

Rašo A. B. STRIMAITIS

Nieko dovanai

Kur tik nepasieksi, visur gali išgirsti tokių individualių, kuriems atrodo, kad, apart jo, visiems kitiems laimė tarnauja, kaukas, aitaras turtus neša ir pila per stogo kraiką į kluono šalinę gyvą auksą, o jam visos nelaimės, vien dėlto, kad jis gimė tokioje planetoje, kad jau nėra gyvenime jokių progų, nei pagarsėti, nei praturtėti, net nei žmogiško gyventi susilaukti.

Šitokio įsitikinimo žmonės tankiausiai ieško to, ko nepažemė, ieško gauti ko nors neuzpelnyto, arba kaip amerikoniškai sako: "ką nors be nieko." Jeigu bandai gauti ką nors už dyką, tai tankiausiai moki už nieką, tai gamtos įstatymas, kurio nei vienas gyvūolis negali apeiti. Pakol įgausi patyrimą, ne vieną kartą pats save apgausi, patirsi daug nesmagumų.

Kuomet man pasitaiko išsikalbėti su tokiu bėdavotoju, visuoet man primena vienos ponios nuotykių, kuri sulaukus penktadienio nepraleidžia nenusipirkus geltonlapį laikraštį, kurio skiltys ir puslapiai užpildyti nuo vieno iki kito galo įvairiais niekuo nepagrįtais skelbimais įvairių nupigintų prekių kainos. Prisiskaičius tos reklamos, sulaukus pirmadienio bėga prie krautuvių durų pirm atidarymo ir laužia, kada krautuvis atsidarys, kad patį pirmutinę būty pri išreklamuoti nupigintomis kainomis prekiu. Šesį dalykai už 50c. Parsigabenusi namo rodo savo vyrui. —Zinai, Juozai, ten yra visokių pigių gražių dalykų, pelenčių, gelėms idėti tik stiklas su 2 skylučiu, termometras, šniūrelis prie elektrikinės lemputės, peilukas citrinai lupti ir šepetukas ir tik 50 centų.

Vyras buvo kitokios nuomonės apie savo žmonos pirkinį. Jiš kritikavo ją, kad be reikalingai tik pinigų mėtanti pirkdama tokius niekniekius. Bet bevertydamas geltonlapį ir Juozas pastebėjo, kad galima gauti už vieną dolerį gerą biznio pasiūlymą. Išpildo pašto "money order", pasijuntę į Chicago pinigų pažymetu adresu. Už poros ar trejetos dienų gauna laišką: "Biznis, kurį mes skelbiame, yra toks: ieškok kvaltesnių už save!"

Kas ieško nesamų dalykų pigiai, tas visuomet pralaimi, nes nėra nieko dovanai, kas verta turėti. Ką nemokamai gauni, tai kartais reikia labai brangiai mokėti.

Gerai daiktai visuomet turi savo pilną vertę. Draugingumas, paguoda, meilė negalima rasti geltonlapiuose, jei nori rasti, turi mokėti pilną vertę, o tas reiskia, kad ir pats esi tų daiktų vertas.

Jau ne jauna, bet pasiturinti našlė vieną kartą skundėsi man, klausdama patarimo, ką

reikia daryti, kad nebūtų taip nuobodus gyvenimas, norėtų surasti sau gyvenimo draugą ir apsvesti.

Kokio gi Tamsta, vyro pagedauji, paklausiai pasidrasinės aš savo viensnis.

"Turi būti jaunas, gražus, ištikimas, negirtuoklis, pamokytas, netinginis, darbštus, kad man nereikėtų rūpintis apie gyvenimo problemas. Neprivalo smailauti ir sukintētis apie kitas moteris, kuris nePlausinėtų manes, kur buvau. Vienas svarbiausių dalykų, jis privalo užsilaukyti su manim taip, kaip brolis su sesere, vedybinis mūsų gyvenimas privalo būti visiškai platoniskas.

Kaip matote, šį moteriškė ieško gauti ką nors už nieką. Ieško tokio įnamio, kuris išsivadėtų pats savęs ir atiduotų viską, ką tik turi ir ką gali ir ta, ko negali. Man nieko daugiau nepasiliko, kaip tik palinkėti jai geriausios laimės.

Netrukus po šio pasikalbėjimo sužinojau, kad ta moteris susivedė su, tiesa, jaunu ir kiltomis gal nevisomis kvalifikacijomis vyru, bet nepraslinko trejetas metų, kaip sugrobes moteriškės visa turta, atsidūrė vakaruse, išsiveždama kito seno vyro jauną moterį, kuri ir sugriebė savo vyro sutauptytą turta.

Tai tau ir ieškoti ko nors dovanai!

MŪSU ŠAUNUS PIKNIKAS

LOWELL, MASS. — Mūsų miesto SLA 173 kuopa, DLK Vytauto parke turėjo didelį, šaunų pikniką. Pasitaikius gražiai dienai, publikos prisirinko daugiau, negu rengėjai tikėjosi. Publika linksmam šokdama prie geros muzikos, taip išalko, kad viską suvalgė—nieko neliko. Už gražų šokiama buvo duodama dovanos, kurių pirmą, laimėjo p. J. Slipauskas, o antrą—J. Zebris. Šio pikniko rengėjai nuosirgžiai dėkoja atsilankiusiems, kad neužmiršo parenti SLA 173 kuopos parengimo.

Rugsėjo mėnesio 4 dieną, Aušros Vartų Moterų Draugija turėjo taip pat pikniką, kuris žmonių skaičiumi irgi buvo skaitlingas, nes visi mūsų miesto gyventojai mėgstą gražų parką, kur ant kalno pusnyje yra malonu laiką praleisti. Tik gaila, kad mūsų parapija yra užteršta visokių nežaležnikų". Gerai, kad moterys sugrįžo prie parapijos, nes pirmiaus eidavo kur pas svetimtaučius, kurie neturi nei svetainės nei nieko. Joms naudos nebūdavo, tik pagelbėdavu svetimtaučiams.

Vietinis

"Gruzdiečių Dienos" vaizdai: Iš kairės dešinėn viršuje: Viršaitis S. Motūzas dalina kon kursų laimėtojams diplomus. Ginklų įteikimas; gruzdiečiai iškilnių vietoje. Apačioje: tautiški šokiai; vienas iš gyvųjų paveikslų, vaizduojantis gruzdietišką rugiapiūtės pabaigtuves; traktorius durpytams arti, sukėlęs ypatingo gruzdiečių ūkininkų susidomėjimą.

NESUSIVALDANTI GANDŲ IR ĮTARIMŲ SKLEIDĖJAI

Niekiami P-lė Avietėnaitė ir Liet. Gen. Konsulas Kanadai

Naujienose rugsėjo 14 d. 5 pusl. tilpo korespondencija iš Toronto apie p-lės Avietėnaitės atsilankymą tenai. Yra kategorija žmonių, kurie viską mato tamsiai, visur ir visuose ieško tik blogos valios. Štai ir šitame atsitikime: korespondentas peikia ir konsulą, ir U. R. M-ją, visiems nurodo, kaip ir ką jie turi daryti, operuoja gandas ir spėjolėmis įspėdamas net kas ką mano ir iš to daro išvadas. Ar tai rimta?

Pirmiausia, Liet. Generalinis Konsulas Kanadai, p. Grant-Suttie, nėra airis, kaip rašo korespondentas, bet kanadietis, jo gi protėviai kilę iš Škotijos, jis yra Canados armijos pulk. leit., juristas. Didžiojo Karo dalyvis. Už savo pareigas, kurias jis eina garbingai, jokio atlyginimo iš niekur negauna, bet daug išleidžia lėšų raštinės išlaidymui, kelionėms ir daug ką sušėpdamas. Ir šiame atsitikime pulk. Grant-Suttie atvyko New Yorkan nieko nežinodamas apie tai, ar p-lė Avietėnaitė vyks Canadon, ar ne. Taigi paskelbti iš anksto apie jos atvykimą jokiu būdu negalėjo. Jei p-lė Avietėnaitė, atvykusi specialiai New Yorkan trumpam laikui ir būdama užimta nuo ryto iki vėlos nakties Pasaulinės Parodos reikalais, vis tik rado galimybę nuvykti bent porai valandų apžiūrėti esomas Toronte parodos ir pasikalbėti bent su tais lietuviais, su kuriais tai greičiau galėjo susitikti, tai ir gi faktas, kuris, atrodė, turėtų būti įvertintas teigiamai tiek jos, tiek konsulo Grant-Suttie atžvilgiu.

Tarp kelių dešimčių lietuvių, kurie buvo susirinkę, buvo žmonių labai skirtingų pažiūrų, kurias jie ir išreiškė. P-lė Avietėnaitė savo ir konsulo vardų jėms atsakė: "Tai mums nesvarbu — jau pats faktas, kad jūs čia atėjote pasikalbėti su mumis apie Lietuvą parodoje, kad jūs esate lietuviai — visa kita yra jūsų asmeniškas reikalas." O kaip korespondentas pateisins savo įsitikinimą apie konsulo palankumą vien parapijai, jei p. Grant-Suttie pažadėjo (irgi iš nuovų lėšų) apmokėti bendrą visiems lietuviams knygyno ir skaityklos būstą? Jei būtų taip, kaip korespondentas tvirtina, galima būtų pasinaudoti parapijos sale.

Korespondentas taip pat nurodo, kad Lietuvos Užsienio Reikalų M-ją galėjo painformuoti nors Toronte esančias

lietuvių draugijas ir kad konsulo paskyrimas turėjo būti "oficialus" reikalas. Negalima primesti korespondentui klaidingai suprantamą "oficialumą" kaip tik ir neleidžia kitos šalies Užs. Reik. M-jai išpildyti šį pagedavimą. Bet kuri valstybė, norėdama kur nors skirti konsulą, (jokio skirtumo ar karjeros, ar garbės) privalo atsiiklausti tos šalies vyriausybės, ar jai tas asmuo priimtinas, ir tik gavus teigiamą atsakymą ji skiria (Valstybės prezidento pasirašytas brevetas siunčiamas tos šalies Užs. Reik. M-jai) Vieton breveto gaunama iš tos šalies prezidento Exequatura, kuri leidžia konsului eiti pareigas ir suteikia jam visų valdžios organų globą. Apie tokį paskyrimą skelbiama tos šalies vyriausybės organe.

Atsiveikinant, ponas korespondente, po tiek patarimų Jūsų suteiktų kitiems, ta pačia teise leiskite ir man Jums patarti: mažiau gandy ir įtarimo kitiems.

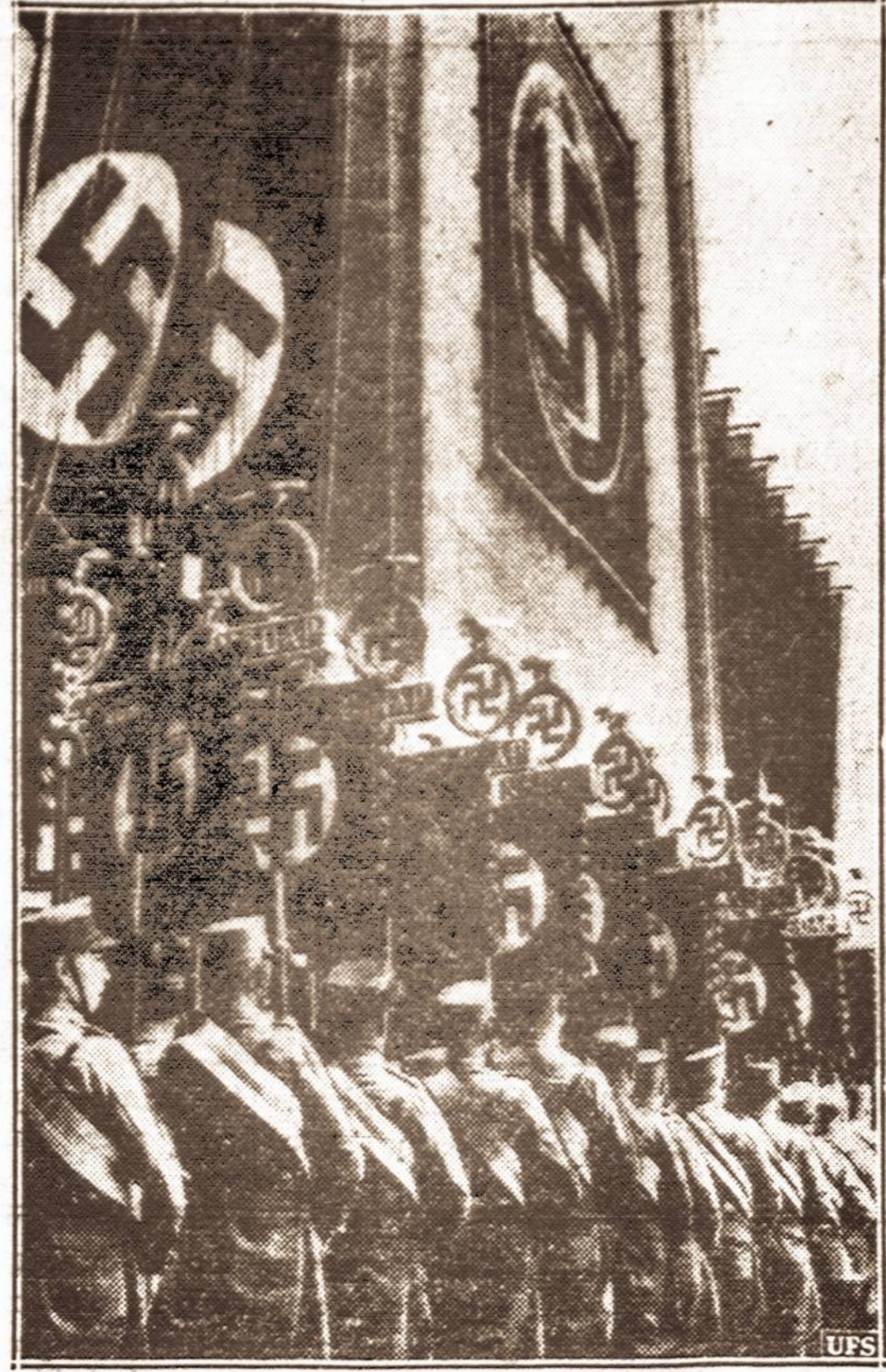
Kanadietis

AMERIKOS LIETUVIŲ LEGIJONO SEIMAS

ALL Seimas įvyks Hartford, Conn., rugsėjo 24-25 dd. Tai jau bus penktas lietuvių eskarių ir jūreivių suvažiavimas. Kaip visuomet praėjus, taip ir šiemet Am. Liet. Legijonas kviečia savo tarimuose dalyvauti ne tikai rinktuosius postų atstovus, bet ir plačias lietuvių veteranų ir buv. karių-jūreivių mases iš plačios Amerikos ir Kanados.

Šiuo metu Liet. Legijonas ypatingai nori sudaryti glaudesnius ryšius su vadinamais "lietuvių postais", kurie yra Amerikos Legijono daliniai. Tie postai šiuo metu tebėra lietuvių junginiai, susidare Am. Liet. Legijono organizacinių pastangų pasekoje. Kol nebuvo Am. Legijono, nebuvo nei "lietuvių postų" Am. Legijone. Deja, kai kas mūsų veteranų neįvertino reikalo sukurti galinąją savąją lietuvišką organizaciją ir bevelijo sudaryti amerikoniškos organizacijos dalinius, tikėdamies laimėti sau daugiau — na, kaip čia išsireiškus, gal — "patogumų gyvenime." Kai kas tuo laimėjo, kai kas apsiavylė, betgi Lietuvos Legijoniui nesamoningai padaryta didelė žala, pakertant progas mūsų daliniams įsikurti jų "lietuvių postų" teritorijoje.

Veik visi Liet. Legijono nariai priklausau ir į amerikoniškas veteranų organizacijas, ir Liet. Legijono vadovybė pilnai užgieria platų ir masinį dalyvavimą Am. Legion, V.F.W.,

Nacių vėliavos. — Buvusiam nacių partijos kongreso metu. Niurenberge, kada atvažiavo kancleris Hitleris, partijos viršininkai labai iškilmingai jį pasitiko. Paveiksle matome iškilnių dalį, pasitinkant Hitlerį.

Purple Heart, Catholic War Veterans, Disabled American Veterans ir kitur. Betgi lietuviškiems reikalams apsauga ir tarpimo centrai tegali būti grynai lietuviškos organizacijos daliniai: Am. Liet. Legijono postai.

Klysta tie, kurie mano, kad per amerikoniškas organizacijas jie daugiau laimi. Mūsų daliniai Conn. valstybėje lengvai iškovoję sau atstovybę miestų veteranų administracijos liginėse, Niekas jų nepainioja su "lenkais" ir visi žino lietuvių vardą ir vertimą mūsų tautiečius, matydami, kad lietuviui sudarė skaitlingą kontingentą Amerikos pasikaro ginkluotose pajėgose.

Taigi, dar kartą Am. Liet. Legijonas ragina Chicagos ir Bostono ginklo draugus paremti savas lietuviškas kūrybines pastangas, atsiųsti savo atstovus į ALL Seimą rugs. 24-25 dd., 339 Capitol Ave., Hartford, Conn., ir pagelbėti Chicagoje ir Bostone įsikurti Liet. Legijono daliniams.

KLAIDOS ATITAIŠYMAS

VIENYBĖS š. m. IX 9 d. laidoje buvo paskelbta Am. Liet. Legijono Seimo dienotvarkė. Tarp kitko pažymėta, kad rugsėjo 25 d. bus gegužinė liet. dare East Glastonbury. Fr. Sabonio 7-jo posto rengėjų k-ją man praneša, kad minėtasis piknikas bus Lietuvos Darže (Light House Grove), East Hartford, Conn. Pasirodo, kad atvykus į E. Hartford, reikia važiuoti Glastonbury Road keliu ligi Station 24, ir ten paupiu (Connecticut) sukti dešinėn. Važiuojant iš New Haven, Bridgeport, ar Waterbury, tenka vykti į Middletown, pervaziuoti naujuoju tiltu per Connecticut upę ir vykti keliu į Glastonbury ligi Station 26 ir ten sukti paupiu kairėn.

Adv. K. R. Jurgėla. Vyr. Adjutantas

SUI AIKYKIM VIENGENČIUS NUO IŠTAUTĖJIMO

PHILADELPHIA, Pa. — Savo laiku mūsų mieste buvo visokių draugijų ir klubų, bet dabar jų teliko tik keletas. Daugelis draugijų bei klubų susijungė į vieną draugiją, bet ir jos susirūpinę savo ateities veikimu.

Atvirai pažvelkim į priežastis, kurios privertė mūsų draugijas mažėti ir mes pamatysime, kad jų mažėjimas yra mūsų pačių kaltės padaras. Lietuvių skaičius Philadelphiaje nesumažėjo, bet padidėjo. Žinoma, nors daugelis senesniųjų kiekvienais metais miršta, bet jų vieton kiti gimsta ar vienas kitas retkarčiais atvažiuoja iš Lietuvos. Mūsų nykimo priežastis yra mūsų nelemtas ištautėjimas.

Koks negražus pavyzdys daugelyje šeimų, kurių vaikai čia gimę ir augę lietuviais, bet nei vieno žodžio nemoka lietuviškai kalbėti. Jie nemoka lietuviškai kalbėti, nes dažnai jų tėvai prisiskaitė visokios pragaštingos literatūros, išėina garbinti svetimų dievų ir savąją tautą užmiršta. Daugelis tėvų vieton leisti savo vaikus į lietuvių parapajines mokyklas, kur jų vaikai turėtų naudoti išmokdami lietuvių kalbą, leidžia juos į svetimtųjų mokyklas, kur mūsų tautos prieauglis užmiršta kalbą ir vėliaus užaugę net gėdinasi prisipažinti lietuviais esą.

Juk visiems žinoma, kad mūsų mieste gimę ir augę lietuviai, kurie nemoka lietuvių kalbos, visi dirba paprastą darbą. Nė vienas iš jų neturi valdiško darbo, nė vienas iš jų nėra profesionalas, nors tėvai

Buvęs sportininkas — Donas Lash iš Bloomington, Ind., savo laiku buvęs vienas iš geriausių Indianos universiteto bėgikas ir dviejų mylių bėgimo pasaulio čempionas. Šiomis dienomis įstojo į Indiana valstybės policiją.

DAR SEPTYNIOS MOKSLO AUKOS

Centrinės Afrikos Gao miesto policia, šiomis dienomis persekiodama vieną nusikaltėlį arabą, Sacharos dykumos pakrastyje užtikto septynių žmonių skeletus. Iš pirmo žvilgsnio policija pagalvojo, kad tai kokios nežinomos žmogžudystės aukos ir pradėjo kaulus rūpestingai apžiūrinėti ir tirti. Pagaliau nustatyta, kad rasti kaulai yra prieš labai daug metų žuvusiųjų žmonių. Ieškodama kokių nors nusikaltimo žymių, policija nutarė iš-tirti plačiu mastu aplink skeletus žemę. Vos pradėjus smiltis rausti, rasta kai kurių drabužių liekanų, odinių diržų bei dėžučių gabalėlių, kur buvo išsilakęs vienas kitas popierio gabalėlis. Remiantis visomis tomis smulkmenomis, nustatyta, kad tai Otto Wackelio ekspedcijos likučiai. Wackelis 1820-8 m. buvo pagarsėjęs savo tyrinėjamomis ekspedicijomis Afrikoje. Jis yra tyręs vidurio Afriką, Tanganjikos, Viktorijos, Njasos ežerus, visus Zambesi upės krantus. Vakarų Afrikoje plaukiojo Senegalijos upe. Paskutinę jo kelionę, kurioje padėjo galvą, buvo žygis aukštyn Nigerio upe. Iš sudur stytų raštų, užrašų gabaliukų, sužinota, kad Wackelis buvo surinkęs daug vertingos mokslui medžiagos. Jei šiuo metu Afrikoje vis dar atrandama nežinotų, paslaptinių dalykų, ką kalbėti apie 1820 metus!.. Wackelis su šešiais palydovais plaukdamas Nigeriu, norėdama mas daugiau patirti pasuko vienu jos intaku. Gana toli nu-keliauvęs ir padarius daug idomių užrašų, staiga atėjo sausros metas. Nežinodami šio krašto gyvenimo ir gamtos sąlygų, ekspedcijos dalyviai leidosi toliau. Tuo metu bežiūrint nusekė upė. Kai po vieno žygio žmonės grįžo prie upės, ant kurios krantų stovėjo jų palapinės upės nebebuvo. Buvo tik smulkiu smėliu užklota upės vaga, be jokio vandens lašo. Apsistoję prie upės keliautojai nematė reikalo pripilti vandens atsargas. Dabar visi atsідūrė toli nuo žmonių gyvenamų vietų, be vandens lašelio. Saulė svilino be jokio pasigailėjimo, o nebuvo nei kur pasislėpti, nei kuo iškepusį gomurį sudreškinti. Kaupdami paskutines jėgas septyni narsuliai patraukė į vakarus. Turėjo būti ant žmogiškių jėgų vyrai, jeigu alpdami nuo troškulo galėjo nueiti tiek kelio. Kiek iš likusių užrašų gabaliukų išskaityta, kad Wackelio žmonės ėjo septynias dienas ir aštuonias naktis. Viso jie padarė per 150

kilometrų kelio. Wackelis savo užrašus saugojo ir rašė iki paskutinio valandų. Jis tikėjosi, kad nors jie ir žūtų, jo užrašus ras kurie nors žmonės. Ra-dė panaudos žinioms apie Afrikos geografiją, gyvūniją ir augmeniją papildyti. Tačiau išėjo kitaip. Matyti, neteję jėgų krito ant žemės. Tuo tarpu užėjęs sausumas užnešė ir palaidojo juos po storu smilčių klodu. Iki Nigerio upės tyrinėtojams tebuvo likę eiti tik 40-50 kilometrų. Ir taip per šimtą metų mokslininkai ir jo pagalbininkai paslėpti išgulėjo. Tik dabar, kilusi audra nupūstė smilčių uždangą ir atidengė pasauliui narsių tyrinėtojų likučius.

"DIRVA"

Tautinis savaitinis laikraštis eina 23-ti metai. Redaguoja žinomas rašytojas K. S. KARIPIUS

Prenumerata metams: Amerikoje \$2.00, Pusei metų \$1.00.

Ekstra: kurie vasaros metu išsirašys DIRVA, už \$2.00 gaus per 15 mėnesių.

Susipažinimui viena laikraščio laida siunčiama dykai.

Adresuokite: "DIRVA" 6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio.

PAGALVOK APIE RYTDIENĄ!

NĖRA žmogaus, kuris nesirgtų ir nemirtų. Susirgus — kiekvienam reikalinga pašalpa. Numirus — reikalinga pagelba likusiems šeimos nariams. Bet ne visi žmonės tuo apsirūpina, kol sveiki ir kol nelaimė jų neištinka. BUK rūpestingū! PAGALVOK apie savo ir savo šeimos likimą — rytdieną! APSIDRAUSK save ir savo šeimą didžiausioje lietuvių apdraudos ir pašalpos organizacijoje. APSIDRAUSTI galima nuo \$100 iki \$5,000. LIGOJE pašalpa galima gauti nuo \$6 iki \$12 savaitėje. NARIAI priimami nuo 2 iki 60 metų amžiaus. SUSIVIENIJIME yra apie 15,000 narių. BUK tos didelės lietuvių šeimos nariu! ĮSIGYK SLA Jubiliejinį Albumą. Tai graži, didelė, istoriška knyga, kurioje telpa virš 1,000 paveikslų — jūsų SUSIVIENIJIMO turtas — virš \$2,000,000. giminių ir pažįstamų. BUK to turto dalininku! SUSIVIENIJIMO kuopos randasi visuose didesniuose lietuvių centruose Amerikoje. ALBUMO kaina \$5. SLA nariams — \$2.50. PRISIRASYK prie artimiausios tamstai kuopos!

INFORMACIJAS galite gauti: LITHUANIAN ALLIANCE of AMERICA 307 West 30th Street, New York, N. Y.

BALTIMORĖS LIETUVIAI BIZNERIAI IR VIENYBĖS DIENRAŠČIO RĖMĖJAI

O. BROOKS TAVERN ALUS — VYNAS — LIKIERIAI 504 WASHINGTON BLVD., BALTIMORE, MD.

Lithuanian Federal Savings and Loan Ass'n. Paskolos užtikrintos iki \$5,000.00 Kampas HOLLINS ir PARKINS STS. BALTIMORE, MD.

The NEW EMPIRE TAILORING COMPANY MOTIEJUS MILAN ir JUOZAS MILAN, Savininkai JUOZAS GUTAIŠKAS, Vedėjas 744-750 N. EUTAW ST., BALTIMORE, MD.

JOHN GREBLIAUSKAS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS 423 S. PACA STREET, BALTIMORE, MD. Tel.: PLAZA 1350

Vienintelis Baltimorės Lietuvių Night Klubas J. DEKENIS ir P. WEISENGOFF, Sav. 1417 W. BALTIMORE STREET, BALTIMORE, MD. Phone: Gilmor 2010 Sokiai kas vakaras

CHAS. B. KUČAUSKAS IR SŪNUS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI 637 S. PACA STREET, BALTIMORE, MD. Tel.: SOUTH 0983

Boulevard Battery ir Armature Service Co. PETER B. KELLY, Manadžeris 517 WASHINGTON BLVD., BALTIMORE, MD. Tel.: CALVERT 2938

KAZIMIERAS AKELAITIS Lietuvių Marylando Profesionalų ir Biznierių Draugijos Pirmininkas

SIMONAS LEVONAVICIUS Kriaučių dirbtuvės savininkas 516-21 E. BALTIMORE STREET, BALTIMORE, MD.

VIENYBĖS BENDRADARBIŲ DĖMESIUI

Šiuo VIENYBĖS redakcija prašo visų gerbiamų dienraščio bendradarbių rašant korespondencijas ir straipsnelius, prisilaukyti sekantių taisyklių:

1. Rašykite aiškiai tik vieną lakšto pusę ir kiek galima retesnėmis eilutėmis. Kurie rašo te mašinėmis, visuomet rašykite tik ant "duoble space" vėlelio sukimosi, kad tarpe eilučių pasiliktu vienos eilutės tuščia vieta. Kuomet rašoma "single space", eilutė prie eilutės, tai redakcijai prisieina tokius rašinius perrašyti, jei reikia kiek daugiau kalbą taisyti. Ranka rašantieji taip pat prašomi palikti didesnius tarpus eilučių tarpe ir palikti ploto-kai tuščius lakšto kraštus.

2. Rašyti kiek galima trumpas korespondencijas ir trumpas rašinius. Ilgi rašiniai ar korespondencijos apsunkena skaitytoja, padaro laikraštį nuobodžiu ir neatsiekiamas rašy-

fojų tikslas: tik maža dalis skaitytojų perskaito ilgus rašinius. Jei diskusuojamas klausimas yra platus ir reikalingas plačių aiškinimų ir išvadų, tai geriausiai tokiu klausimu patiekti kelis atskirus rašinius.

3. Rašant korespondencijas iš lietuvių veikimo, ar aprašant bet kokius mūsų gyvenime įvykius, labai svarbu ir būtinai remtis teisybe ir aiškiai žinomais faktais. Net ir apie savo priešus rašant būtinai reikiama remtis faktais ir teisybe. Prisiilaukymai šiu redakcijos prašymų ir nurodymų gerb. VIENYBĖS bendradarbiai pagelbėsite redakcijai padaryti dienraštį įdomiu ir autoritetingu laikraščiu bei palengvinsite redakcijos štabui darbą. Pasitikime, kad visi mūsų bendradarbiai atkreips reikiamo dėmesio į šiuos mūsų prašymus. VIENYBĖS REDAKCIJA

VIENYBĖ

PASIKALBĖJUS SU MAJORU S. NARUŠIU

Jūsų reporteriui tik dabar teko progos pasikalbėti su atvykusiu iš Lietuvos maloniu svečiu. Majoru S. Narušiu. Tai kultūringas, plačiu žvilgsniu į gyvenimą žiūrintis, draugiškas, be jokio pasididžiavimo žmogus. Malonu ir jauku su tokiais svečiais kalbėtis.

Iš Majoro Narušio sužinojau, kad jis svarbiausiai Amerikon atvyko aplankyti savo sesutes ir brolių ir ta proga kiek galima susipažinti su Amerikos lietuvių buitimi, su mūsų siekiniais ir problemomis. Jokios specialės misijos Majoras Narušis neturi, išskyrus tą, kad jis atvežė Lietuvos Karininkų Ramovės padovanotą Dr. Vinco Kudirkos biustą Clevelando Lietuvių Kultūriniam Darželiui ir spalį 2 d. dalyvaus šio paminklo atidengimo iškilnėse. Pabuvojęs kelias dienas Clevelande, Majoras Narušis vyks susipažinti su Chicagos lietuvių ir grįžės iš Chicagos spalį 18 d. išvyks atgal į Lietuvą.

Su Majoru Narušiu atvyko pamatyti "Naujojo Pasaulio" ir jo maloni žmona, ponia Marija Narušienė. Jie dabar gyvena pas savo sesutę Oną ir švogeri Vinčą Zilinskus, 112 Hopkinson Ave., Brooklynne. Taip pat Brooklynne gyvena ir kita Majoro Narušio sesutė Marcelė Sabienė. O brolis Juozas Narušis gyvena Philadelphia, Pa. Šiomis dienomis svečias išvyksta į Philadelphia, Pa., paviėti pas brolių.

Pasikalbėjus su Majoru Narušiu paaiškėjo, kad jis jau puikiai orientuojasi Amerikos lietuvių gyvenimo klausimais.

— Tik dabar pradėdu sup-

rašti Amerikos lietuvių išvi-jos problemas ir tas nelengvas aplinkybes, kuriose amerikiečiams priseina gyventi ir tautinius bei kultūrinus darbus dirbti. — sako p. Narušis. — Lietuvoje gyvenanti ir Amerikos nemačiosioji inteligentija toli gražu negali reikiama suprasti Amerikos lietuvių gyvenimo kelių.

Svečias puikiai supranta, kad Amerikos lietuviams visai skirtingose sąlygose gyvena ir skirtingoj aplinkumoj savo tautinius reikalus turi aprūpinti, negu Lietuvos lietuviams.

— Man kaipo žurnalistui ir įdomaujančiam visų lietuvių tautos dalių gyvenimu, labai pravartu ir naudinga susipažinti su Amerikos lietuviams ir jų veikla tautiniuose ir kultūrinuose darbuose. Todėl noriu bent keturias didžiasias lietuvių kolonijas aplankyti ir susipažinti su jų gyvenimu ir taisyklėmis, kuriuose mūsų broliai gyvena ir veikia. Prie progos, jei kas norės, visuomet su malonumu susitiksiu su visais lietuviams pasikalbėsiu, ir jei bus reikėlas net galėsiu viešus pranešimus padaryti apie Lietuvos kariuomenės veiklą, — užbaigė mudviejų pasikalbėjimą Majoras Narušis.

Tomis keturiomis lietuvių kolonijomis, kurias Majoras Narušis pasiryžęs aplankyti, yra Brooklynas-New Yorkas, Philadelphia, Clevelandas ir Chicago. Linkėtina, kad visur Majoras Narušis būtų svinginai priimtas ir kad kuodidžiausias skaičius tų kolonijų lietuvių turėtų progos su juos susipažinti ir pasikalbėti.

Jūsų Reporteris

LEGIJONIERIAI SEIMAN

Dariaus-Girėno postas savo skaitlingame rugsėjo 14 d. susirinkime išrinko posto atstovus į Am. Liet. Legijono 5-ąjį seimą, kuris įvyks rugs. 24-25 dd. Hartford, Conn.

Apart posto vado V. Daukinto, atstovais išrinkti kun. J. Laurynaitis, V. Trainis, P. Salkus, V. Kuras ir J. Simonis. Jų pavaduotojais išrinkti Pr. Venys, J. Puidokas, P. Mikalauškas ir J. Jakaitis.

Seiman kartu vyks ir vietiniai Vyr. Štabo pareigūnai: vyr. vado pavaduotojas D. Klinga, adj. adv. K. Jurgėla, inspektorius P. Jurgėla ir kapelionas K. Jovaiša.

Susirinkimas apsvarstė spalio 9 d. minėjimo padėtį vietos kolonijoje ir pasmerkė vienybės stoką Vilniaus kovoje. Nutarta per spaudą viešai atsiskaityti du jau susidariusiu sroviniu komitetu, raginant susijungti

vieningam darbui. Raginimo nepaklausius, postas priims atitinkamą rezoliuciją savo susirinkime spalio mėn. ir niekur kitur nedalyvaus (nebent jei, pav., kaimyninė Newarko ar Bronx kolonija parodytų vieningumo pavyzdį ir kvieštų postą).

Legijonieriai smarkiai rengiasi prie vėliavų šventinimo iškilmių ir Karo Paliaubų bei Lietuvos Kariuomenės 20 metų sukakties minėjimo, kuris įvyks lapkr. 12 d. SLA salėje. Tikimasi apšviesti svečių ir iš kitų kolonijų. Dalyvaus ir mūsų tal kininkai latvių, estų ir ukrainių veteranai.

Seimo atstovai įgalioti kviešti 6-ąjį Legijono Seimą į New Yorką, kad įspūdingai prisidėjus prie lietuvių dienos pasaulinėje parodoje. Rep.

SKAITYKITE IR KITIEMS PATARKITE SKAITYTI VIENYBĖ

Du Janai bėdoje. — Janas McCarthy, New York Giants pirmas beismanas bėgdamas prie pirmo beiso peršvertė per Pitates žaidėją Joną Kizzo. Rungtinės Buvo New Yorke.

ELIZABETHO LIETUVIŲ ŽINIAI

Lietuvos Krašto Apsaugos Ministerijos, Kariuomenės Ūkio skyrius, raštu iš š. m. birželio 15 d. (gavau rugp. 25 d.) mano vardu prisiuntė šio turinio laišką:

"Pranešu, kad per Tamstą pasiūstos iš Elizabeth, N. J. lietuvių aukos 216.05 dolerių. Ginklų Fonde gautos ir Ūkio Zurnale "A" str. 556 įrašytos. Už pasidarbavimą ir višiemis aukojusiems Krašto Apsaugos Ministras širdingai dėkoja. Pulkininkas Itn. Ūkio Skyriaus Viršininkas (Parašas) neįskaitomas, Z.). Adm. kapitonas, raštvedys - bughalteris (Parašas - neįskaitoma).

Pastaba. Elizabeth, N. J. lietuvių vardu buvo įteikti 2-am pėstininkų pulkui 10 šautuvų (seka dešimties šautuvų numeriai, Z.). Įteikimo iškilnės įvyko 1938 m., rugpiučio 13 d. 12 val."

Prie šio tenka pastebėti, kad minėtu laiku, nuo amerikiečių minėtam pulkui įteiktus šautuvus amerikiečiai: Jonas Valaitis ir rašytojas Kruzė. Ant kiekvieno šautuvo buožės yra pridėta lenkų su užrašu kolonijos vardo. Tą dieną, tam pačiam pulkui buvo įteikti ir kitų kolonijų vardu šautuvai.

J. Žilėvičius,

Laikinojo Lietuvos Giniimo Komiteto Elizabeth, N. J. sekret.

ŠIŲ DIENŲ APSAUGA

Su vasaros baigimusi ir mokyklų atsidarimu mes esame vėl įpareigoti būti atsakingi būtent vaikų saugumui gatvėse.

Daug vaikų išėina į miesto viešas aikštes ir žaidimų vietas ir jie privalo būti tikrai apsaugoti. Tie vaikai žaisdami visai pamiršta apsaugojimą gatvėse, kada jie visomis savo

mintimis yra atsidavę žaidimams.

Tai būtina reikalinga tėvams priminti jų vaikams dar labiau būti atsargiems jų išėjimuose ir iš mokyklų einant gatvėmis ir skersgatviais ir apibudinti jų žaidimų aikštėse.

Šis laikas yra svarbiausias laikas apsaugoti jaunuosius. Rugsėjo ir spalio mėnesiai kada judėjimas gatvėse yra padidėjęs ir trafiko taisyklės sustiprinamos, kiekvienais tėvams ir vairuotojams automobilių, trokų ar kitų susisiekimo priemonių privalo imti daugiau apsaugos dėmesio mūsų vaikams žymiai daugiau negu pereinamais metais.

Tas lengva bus įvykdyti kada tėvai kreips daugiau dėmesio į policijos įspėjimus ir susisiekimo priemonių vairuotojų ir kreips daugiau dėmesio į trafiko ir važiavimo apsaugos taisykles.

Padarykime rugsėjo ir spalio mėnesius šių metų apsaugos laotarpiu ir mūsų vaikai bus apsaugoti ir mūsų namai bus linksmi.

J. Žemantauskas Viešėjo Brooklynne

Ilgametis vienybininkas ir mūsų dienraščio atstovas Waterbury, Conn., p. J. Žemantauskas svečiavosi Brooklynne ir ta proga apsilankė VIENYBĖS

PARDUODAMA

Parduodamas visai geras ir mažai vartotas Cash Register. Kaina žema. Rašykite ir teiraukitės: P. Svetikas, 101 N North St., Rochester, N. Y.

HAVERMEYER 8-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N. Y.

Dr. H. MENDLOWITZ

Perkėte savo Williamsburgo ofisą 1
522 BEDFORD AVE
netoli Taylor St.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVERgreen 7-1312
PRIEMIMO VALANDOS:
nuo 1 val. iki 3 val. p. p.
ir nuo 7 v. vak. iki 8 vak.
FLATBUSH OFISAS:
2220 AVENUE J

Clement Voketaitis ADVOKATAS

50 COURT STREET,
Brooklyn, N. Y.
Tel. 3 Triangle 5-3622

165 GRAND STREET,
Tel. 1 Evergreen 8-7179

M I R Ė

Rugsėjo 16 d., penktadienį, Mary Immaculate ligoninėje mirė Amilija Bockus, 61 metų amžiaus. Velionė gyveno 138-23 Lloyd Str., Jamaica, N. Y.

Laidotuvės įvyksta rugsėjo 19 d. 10 val. ryto iš Angelių Karalienės bažnyčios, kur bus gedulingos pamaldos, į šv. Jono kapines.

Kūnas pašarvotas namuose. Laidojimo reikalais rūpinasi graborius J. Garšva.

Rugsėjo mėn. 15 d. Crown Heights ligoninėje mirė Francisca Yanchius, 49 metų amžiaus.

Kūnas pašarvotas graborius

Bieliausko koplyčioje. Bus laidojama rugsėjo 19 d. iš Angelių Karalienės bažnyčios į šv. Jono kapines.

Laidojimo reikalais rūpinasi graborius Bieliauskas.

Angliai! Angliai!

Pirkite Anglius Dabar!

Nes kainos nuo spalio 1 d. pabrangs.

Telefonuokite tuojau

EVERgreen 7-7550

LISAUSKO ANGLIŲ CO.

335 Union Avenue.

Brooklyn, N. Y.

PARSIDUODA MŪRINIS NAMAS

Harrison, N. J. lietuvių apgyventoje apylinkėje, penkių šeimynų po šešis šviesius kambarius ir krautuvę, su įtaisymais, prie didelės biznio gatvės, skersai milžiniško fabriko, bizniui tinkamai įrengtas, su dviem dideliais langais ir prie biznio gyvenamaisiais kambariais. NAMAS pasiduoda labai prienamomis išlygomis. Tuojau kreipkitės šiuo adresu:

A. S. TREČIOKAS

Tel.: MARKET 2-4867 314 Walnut St., Newark, N. J.

BIZNIERIŲ DĖMESIUI

BIZNIERIAI! Jau laikas užsisakyti kostumeriams kalendorius 1939 metams.

LAIKO NEDAUG! PASISKUBINKITE!

Didelis pasirinkimas visokiųjų rūšių ir dydžių Pavyzdžių ir kainaraščių reikalaukite:

LITHUANIAN PRESS CORP.

193 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Tel.: EVERgreen 7-7840

SALDINIŲ KRAUTUVĖ

Didelis pasirinkimas geriausių saldinių dėžėse iš Amerikos. Taip pat galite gauti saldinių ir iš LIETUVOS

Namie gaminti ledai (Ice Cream)

Geriausi užkandžiai

ALUS IS KRANO IR BONKUTEMIS

JUOZAS GINKUS

495 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

EVERGREEN 4 7142

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MATTHEW P. BALLAS

(BIELIAUSKAS)

660 Grand St., Brooklyn, N. Y.

NOTARY PUBLIC

Tel STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)

423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.

Tel. EVERgreen 7-4335

Koplyčia Laidotuviams

A. VALANTIEJUS

54-41-72nd St., Maspeth, L. I., N. Y.

NOTARY PUBLIC

Tel. NEWton 9-4464

BARRY P. SHALINS

(SALINSKAS)

84-02 Jamaica Ave., Brooklyn, N. Y.

Tel. VIRginia 7-4499

Koplyčia Laidotuviams

JUOZAS GARŠVA

231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

KOPLYČIOS LAIDOTUVĖMS

Tel. EVERgreen 8-9770

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomuoja automobilius įvairiems reikalams

TARZANAS UGNYJE

68.—Netikėtai pasigirdo tolu-meje galingas liūto riaumojimas. Tarzanas net paško iš džiaugsmo. Jis pažino savo prijaukinto liūto Džad-Bal-Dža balsą! Jis manė, kad šis galingasis žvėris karalius visą laiką buvo su berniukais ir juos saugojo nuo visų nelaimių. Dėl to Tarzanas ir džiaugėsi.

Bet Tarzano džiaugsmas staiga nutrūko, kai šaukiamas Džad-Bal-Dža atbėgo su paprukta uodega ir nuleista galva. Jis mat, irgi buvo pamestęs perniukų pėdsaką užėjus audrai, kuri nuplovė visas žymes, kokios buvo likusios berniukams einant į džungles. Liūtas jautėsi kaltas ir nuliūdes.

Tarzanas negaisavo ir nebau-dė savo liūto. Jis tik parodė liūtui bėgti į vieną šalį, o pats leidosi į kitą. Abudu, lyg geri draugai, pasidalino darbu su-rasti berniukų pėdsaką ir su-žinoti, kur jie yra ir ką veikia. Tarzanas jautė, kad berniukai yra pavojuje ir kad svarbu juos sutasti...

...Rodėsi, kad laimė padeda tiems laukiniams žmonėms, lipanties į kalną pagauti Doka. Vaikinas paleido vieną strėlę, kurios pervertas dar vienas saulės kunigas nusirito į pakalnę. Likusieji laukiniai to visai nepaisė ir artinosi prie Doko, kuris dabar priverstas buvo bėgti.

žiūrėkite Kas bus toliau — kitame Vienybės numeryje

Edgar Rice Burroughs, vertė Pijus Bukšnaitis